

גיליון מס. 2791 * ז' תשרי תשפ"ד * 22 ספטמבר 2023

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

הרהורים על ספר יונה

1. חרון היונה | ירמיהו פרק כ"ה

וְנִדְמוּ נְאוֹת הַשָּׁלוֹם,

מִפְּנֵי חֲרוֹן אֶף יְהוָה .

עֲזַב כִּכְפִּיר סָכוּ

כִּי הִיטָה אֶרְצָם לְשָׁמָּה ,

מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיֹּנָה

וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אָפוּ.

2. ביום הכיפורים נהוג לקרוא בספר יונה. הסיפור של יונה כבר כל כך ידוע ופרום מכל עבר עד שכמעט ואין מה לחדש בו. סיפורו הסעיר את דמיונם של קוראי התנ"ך בכל הזמנים. דמותו של הגבר הבורח מפני המשימה שהוטלה עליו אל הים הגדול והרחב. אך גם שם בין הגלים הסוערים משיגה אותו ידו הארוכה והנעלמה של האל.

3. המילה נחמה מרחפת מעל ספר יונה כיונה הומייה המבקשת מקום להניח בו את כף רגלה. היונה ההיא שעפה מתיבת נוח לא מוצאת לה מנוחה נכונה בספר יונה, בתוכי אדם שהפוך למשמעות שמו. ובמשך כל השתלשלות האירועים עד נינוה ועד בכלל, יונה נאבק בקנאות ובעקשנות רבה במשמעות האטימולוגית של שמו.

4. מעניין לראות את ההבדל, מבחינתו של האל המבקש להשמיד את העיר נינוה, בין יונה הנביא לנח השולח את היונה לראות הכלו המים אחרי המבול. כאשר אלוהים נחוש להשמיד את האנושות הוא בוחר ב"נח" הנוח, הנחנח. איש צדיק בדורותיו שלא יתווכח איתו לעולם על גורל המין האנושי, ויציל ככה בשקט רק את בני משפחתו לבדם.

5. האל הזה שכתוב עליו בספר בראשית פרק ו' "וַיִּנָּחֵם יְהוָה כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בָּאָרֶץ" הופך להיות במורד התנ"ך לאלוהים של סיפור נינוה, שעליו כתוב "וַיִּנָּחֵם הָאֱלֹהִים עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לָהֶם וְלֹא עָשָׂה." דווקא האל שעבר שינוי עצום, מתלבט כעת אם הוא באמת רוצה להשמיד את העיר, ובוחר דווקא באדם קנאי ועקשן. אדם הפוך למגמת ההשתנות שעבר, אדם שיאבק עימו על כוונתו להינחם. אדם שעתיד להתמרמר על כוונתו לחוס עליהם עד תום הספר שכעונש קרוי על שמו - יונה.

6. התרבות האנושית עיכלה את דמותו של הנביא התנ"כי הקנאי והולידה את אחד מסיפורי הילדים מכמירי הלב שנכתבו, אודות הסנדלר הישיש והחביב סבא ג'פטו ובובת העץ שיצר שהפך להיות לבנו פינקיו. ואיך שניהם נמלטים על נפשם ומוצאים מחסה במעי דג ענק. וגם בכך ישנה איזושהי כפרה על קנאותו המחרידה והבלתי מתפשרת של הנביא יונה. היונה במשמעותה החומלת עתידה לשוב אלינו בסרטו הנפלא "נס במילנו" של ויטוריו דה סיקה, אבל זה באמת כבר אולי הד רחוק מאוד מסיפור מאוד אחר.

7. אצל הנביא ירמיהו מצאתי, בין כל דברי החרון הגדול והאפוקליפטי השוצף, מופעים שניתן להגדיר אותם כ'עדינות לשונית' הבאה לרכך את הזעם הקוסמי בכשפי מילים המתחברות למהות חדשה ופוקחת עין. כזהו הצירוף "חרון היונה" ובהמשך בפרק מו מופיע גם המושג המתהפך "חרב היונה".

8. זהו תיאור של יונה כעוף זועם ומסוכן שחרבה היא חרב ההורסת ומכלה את כל העומד בדרכה. כן, דווקא היונה, זו ששבה והביאה לנח את ענף הזית והפכה להיות לסמל אוניברסלי של שלום, במיוחד בימים של מצוקה גדולה, כאשר אי הצדק דורס את האדם ומכה בכוח בחלש. דווקא אז אצל ירמיהו היא הופכת בבת אחת מיונת שלום ליונה של חרון. הישמרו לכם מחרון היונה. כי כאשר יבוא לא ימצא מסתור לרשעים מפני פגיעתו.

9. ולסיום תעלה ותבוא היונה מ"יונה ונער" של מאיר שלו המבקיעה ועולה מתוך שדה הקרב על מנזר סן סימון:
 "...ופתאום, מעל לכל הגיהנום ההוא, ראו הלוחמים יונה. נולדת מפקעות העשן, נחלצת מתכריכי האבק, מרקיעה ועולה. מעל לחרחורים ולצעקות, מעל ללחישת הרסיסים בצינת האוויר, מעל לנתיביהם הסמויים של הקליעים, מעל לנפץ הרימון ונביחת המקלע והולם התותח.
 יונה פשוטה למראה. כחלחלה-אפורה, רגליה שני ושני פסי-טלית כהים מעטרים את האברות. יונה ככל היונים, דומה לאלף יונים אחרות. רק אוזנו של מומחה יכלה לקלוט את עוצמת החבטה של הכנפיים, הכפולה מחבטת כנפי יונה רגילה. רק עיניו יכלו להבחין בחזה הרחב, העמוק, במקור שהמשיך את שיפוע המצח בקו ישר, בתפיחה הבהירה האופיינית שעל חיבורו אל הראש. רק לב של אוהב יכול לתפוס ולהכיל את הגעגועים שנצברו בה, התוו לה כיוון ויצקו בה כוחות. אבל עיניו כבר חשכו, אוזניו כבר נחרשו, לבו התרוקן ושקט. נותרו רק היא, ערגתה לביתה, משאלתו האחרונה..."

על דא ועל הא / חעט: תמר וולפין

• על דא ועל הא פד1

הנה מתחילה לה עוד שנה, והנה הטור הראשון לתשפ"ד. אני מאחלת לכולנו שלאורך השנה הזאת כולה אצליח לכתוב רק על דברים טובים, ולא אכתוב על מוות ועל אבדנים קשים.

ואם מדובר על דברים טובים, אז הנה אני מתחילה

• מי שלא היה – הפסיד

טיול המשק לירושלים – מה אומר ומה אדבר, בדיוק מה שכתבתי למעלה: מי שלא היה הפסיד בגדול.

זהו הטיול הראשון של "מופת פלוס" שנמשך יומיים כולל לינה באכסניית הנוער אגרון בירושלים.

היום הראשון היה בהדרכתו של כתרי מעוז שהוא, בגילוי נאות, האבא של

מנהל הקהילה שלנו. מה אומר לכם, זכינו במדריך מעולה, שגם בנה תכנית מצוינת בגבעת התחמושת ואחר כך בהר ציון ובעיר העתיקה. מכיוון שכתרי הוא גם מנהל גבעת התחמושת הוא הרשה לעצמו לקחת בהשאלה מוצג מהמוזיאון: זה הדגל שהצנחנים תלו על הכותל בסיומו של שחרור הכותל "הר הבית בידינו".

כירושלמית בעברי, בקרתי כבר בכל המקומות שהיינו בהם, לפני ששת הימים, וגם אחרי המלחמה, ואחרי מחיקת קו הגבול שחצה את העיר. אבל כל מה שראיתי וכל מה שעשיתי בטיול היה עבורי חדש וישן גם יחד.

למחרת טיילנו במוסדות השלטון: הכנסת, בית המשפט העליון (באולם ג' בו ישבנו, כבר החליפו את 15 הכסאות ה"רזים" בשלושה הכסאות הרחבים). ובקרנו גם בביתו של לוי אשכול, שהיה ביתו כשהיה ראש ממשלה ואחר כך ביתה של גולדה מאיר. לא הגישו תה ועוגה במטבחון של גולדה, אבל הצניעות הרבה ששררה בבית הזה, גרמה לנו להתגעגע. לימים צנועים יותר.

המשכנו לשוק מחנה יהודה, לאכול אוכל של פתילות, וסיימנו באקווריום של ירושלים.

המון מילים של תודה יש לי, קודם כל לרמי קציר, שעבד לפני הטיול הזה כמה חדשים, ועבד כל רגע בטיול עצמו ברוח טובה ובחיוך, וכבר מתכנן את הטיול הבא. אל תפסידו! בטיול היו אנשים צעירים בני 90 וצעירים בני 65 ומשהו, חברים, בני משק, דיירי ההרחבה ותחומי הקו הכחול, בקיצור – היכוננו היכוננו לטיולים הבאים.

• העיתונות הכתובה נעלמת – המשך

ידיעה קטנה התפרסמה היום בחדשות. לא משהו מסעיר במיוחד. שר המשפטים הורה לבטל את החובה לפרסם צווי ירושה בעיתונות המודפסת. לכאורה, באמת, אולי הגיע הזמן להימנע מהשחתת כל כך הרבה עצים בתקופה של משבר אקלימי. ואולי, באמת, הגיעה העת לפרסם צווי ירושה ועוד פרסומים החייבים להתפרסם, באמצעים דיגיטליים.

מה שבכל זאת תפס את תשומת הלב שלי היו הנתונים הבאים: החובה לפרסם צו ירושה כרוכה בתשלום של 65 ₪. עשיתי חשבון מהיר שמדובר בכמה מאות אלפי שקלים בשנה.

מותר לשר המשפטים לבטל את חובת הפרסום של צווי ירושה, ואולי אפילו רצוי היה לעשות זאת, אבל כאשר מי שמפסיד את הכספים האלה הוא עיתון ידיעות אחרונות (שזכה במכרז שהיה), יש לי הרגשה שיריב לוין חייך חיוך של סיפוק כשחתם על הצו...

עוד מסמר בארון הקבורה של העיתונות המודפסת.

• יום הכיפורים תשפ"ד

לכל הצמים, לכל האוכלים, לכל רוכבי האופניים, ולכל אלה שילכו לחופי הרחצה ביום הכיפורים, אני מאחלת יום משמעותי, אני אתפלל, בכוונה מעמיקה, את התפילה לשלום מדינת ישראל.

אמן!

שבת שלום וחתימה טובה

תמר וולפין

50 שנה למלחמת יום הכיפורים

"מלחמת יום הכיפורים" נערכה בין ה-6-22 באוקטובר 1973. צבאות מצרים וסוריה פתחו במתקפת פתע נרחבת על ישראל. צה"ל שהופתע, ניהל קרבות בלימה ולאחר מכן עבר למתקפת נגד. המלחמה הסתיימה בהפסקת אש שכפתה מועצת הביטחון על הצדדים. בתום הלחימה היה צה"ל ערוך 35 ק"מ מדמשק ו-101 ק"מ מקהיר. הסכם הפסקת האש עם מצרים נחתם ב-11 בנובמבר 1973. הסכם הפרדת הכוחות עם סוריה נחתם ב-31 במאי 1974. במלחמה נפלו 2,297 חיילי צה"ל ונפצעו כ-7,250.

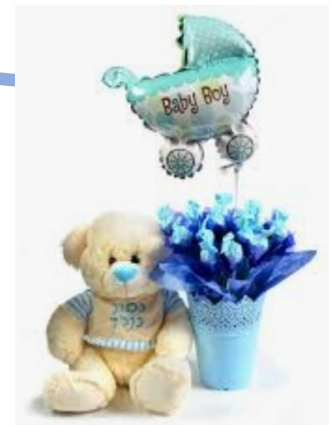

מזל טוב

בן נולד לארז מירב ובת זוגתו תמוז

מאחלים לכם ולכל המשפחה
שפע של בריאות ונחת

22.9	בן ליפשיץ
	שירה כהן
24.9	קני וויטהם
	ענבר סויסה
	לי-אור חייט
25.9	קובי צייכנר
	נוה מון
26.9	תומר ברזילי
27.9	קורין שפרונג
	טלית עומר
	בארי פורת
	איתן ויסבקר
	יערה ויסבקר
28.9	עמית חייט
	עמית דדוש

סיפור ליום הכיפורים

סיפור על סליחה / (מקור לא ידוע)

היה היו שני אחים שגרו בחוות סמוכות.

במשך שנים הם חיו בשלום ובשיתוף פעולה ועזרו זה לזה ככל שיכלו.

יום אחד, למרבה הצער, התעורר ביניהם ויכוח ודברים קשים הוטחו לאוויר, ואחריהם הגיעו חודשים רבים של שתיקה ונתק. שני האחים לא דיברו ביניהם יותר.

בוקר אחד, דפק אדם זר על דלתו של אחד האחים.

הזר אחז בידיו ארגז ובו כלי עבודה של נגר.

"אני מחפש עבודה לכמה ימים", הוא אמר, "אולי אתה צריך עבודות תחזוקה בחווה היפה שלך? אני עובד מהר ואעשה כל עבודת נגרות שיש לך".

חשב האח על ההצעה והשיב: "לא במקרה הגעת אלי – יש לי עבודה גדולה בשבילך. אתה רואה את החווה שגובלת עם החווה שלי? זו החווה של האח שלי. עד לא מזמן גבל ביננו שדה פתוח, אבל האח שלי חפר שם ויצר תעלה שתחצה בינינו ממש כמו גבול!!

הוא חושב שהוא חכם גדול, ואני אראה לו מי קובע את הגבול כאן!

אני רוצה שתבנה לי חומת עץ גבוהה גבוהה – שלא אצטרך לראות אותו יותר לעולם!!"

הנגר שתק רגע ואמר: "אני מבין. אבנה לך בדיוק את הדבר שאתה מבקש".

הוא התחיל לעבוד ועבד במהירות וביעילות. ניתן היה לראות שהוא מקצוען בתחומו.

כעבור שלושה ימים סיים הנגר את עבודתו וקרא לאח שהזמין את העבודה.

האח הגיע בריצה ועיניו נפערו בתדהמה...

במקום החומה שהוא ביקש עמד לו גשר מעל התעלה הגדולה שחפר אחיו, וחבר בין שתי החוות.

בעודו עומד שם נדהם וזועם על הנגר שלא עשה את מלאכתו, ראה את אחיו עומד בקצה הגשר ודמעות בעיניו.

"אני לא יודע מה להגיד..." , אמר אחיו "אחרי כל מה שעשיתי.. המילים הקשות שאמרתי... התעלה שחפרתי בינינו... ואתה בנית את הגשר הזה..."

שני האחים הביטו דומעים זה בזה והחלו לחצות את הגשר.

אתם יכולים לדמיין את הפגישה המרגשת שהייתה שם באמצע הגשר..

האחים בכו והתחבקו והתנצלו והבטיחו אחד לשני שיותר לא יניחו לאי הבנות להקים חומות ולהפריד ביניהם.

והנגר? הוא אסף את ארגז הכלים שלו והמשיך לדרכו – לבנות עוד גשרים של סליחה בין אנשים.

